

Foton på Poseidon-statyn i Göteborg får inte längre delas online.

2017-07-07 11:00 CEST

Domslut krymper det offentliga rummet i Sverige

Den 6 juli fällde Patent- och marknadsdomstolen sin dom i det uppmärksammade fallet om möjligheten att dela bilder på svensk offentlig

konst online. Domstolen har tyvärr beslutat att döma till förmån för BUS (Bildupphovsrätt i Sverige).

Problemet efter domen är att det inte är tillåtet att dela dina bilder av offentliga konstverk, den konst som är placerad i det offentliga rummet, i parker och på torg och betalade med skattepengar. Inskränkningen handlar om vad som är tillåtet att göra med bilderna. BUS skriver i sin pressrelease: "Domen innebär inte att det är förbjudet för privatpersoner att fota konst". Detta är som tur är ett korrekt uttalande. Men de flesta av oss vill ju dela våra bilder online.

- Utfallet är tragiskt, eftersom konsten nu inte längre är lika tillgänglig och offentlig. Från Wikimedia Sveriges sida har vi velat ge konsten den synlighet den förtjänar. Det är mycket märkligt att det i en digitaliserad värld inte är okej att dela bilder digitalt, om det på bilden skymtar ett offentligt konstverk, säger John Andersson, verksamhetschef på Wikimedia Sverige.

Domen skapar oro för hur det drabbar både enskilda individer och samtalet mellan människor. Om du är på en offentlig plats och tar bilder, vad kan du göra med fotona? Hur kan du dela med dig av dina upplevelser? Är det exempelvis okej att lägga upp dem på din egen blogg? Domen är tydlig med att så inte är fallet, om det i bilden även syns ett offentligt konstverk.

- Upphovsrätt är krångligt och svårförståeligt. Domen gör också tydligt att det är skillnad mellan tryckt och digital spridning, då bilder med dessa konstverk får tryckas som exempelvis vykort och användas i kommersiella syften. Icke vinstdrivande projekt online, som Offentligkonst.se och Wikipedia, måste dock betala för att visa samma bilder. I ett samhälle som strävar efter att digitaliseras är det orimligt att införa begränsningar av just digital media. Lagstiftningen behöver helt klart ses över, säger John Andersson.

Wikimedia Sverige stämde 2014 av BUS för sajten Offentligkonst.se, en sajt utan vinstintresse, där information och bilder av offentlig konst som tagits av allmänheten visas så att det lätt går att hitta dem. BUS hävdade att Wikimedia Sverige bröt mot upphovsrättslagen när man publicerade bilder av offentliga konstverk. I april 2016 beslutade Högsta domstolen att gå på BUS linje i målet.

Igår valde även Patent- och marknadsdomstolen en extremt restriktiv tolkning av upphovsrättslagen. Wikimedia Sverige döms till att betala ca. 750 000 kronor i rättegångskostnader och ersättningar, vilket drabbar den lilla ideella föreningen hårt.

- Vi hoppas därför på att få stöd genom crowdfunding för att täcka kostnaderna och för att på längre sikt kunna förändra svensk och internationell lagstiftning. Om du tycker att domen är orimlig hoppas vi att du kan avvara några kronor. Enklast swishar du till oss på 1232692697 eller

besöker <http://wikimedia.se/en/donera>. Skriv bara BUS i kommentaren så går pengarna oavkortat till detta arbete, säger John Andersson.

Patent- och marknadsdomstolens beslut:

http://www.bildupphovsratt.se/sites/default/files/upload/stockholms_tr_pmt_8448-14_dom_2017-07-06.pdf

Tidslinje över

målet:<https://se.wikimedia.org/wiki/Offentligkonst.se/Stämning>

Foto: Mattias Blomgren. Licens: CC-BY-SA 3.0.

Kontakt:

John Andersson

Verksamhetschef, Wikimedia Sverige

john.andersson@wikimedia.se

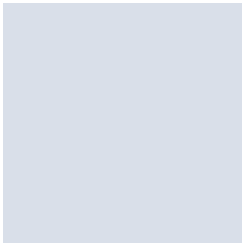
073-396 51 89

Vi välkomnar frågor, debatt och kommentarer på Wikimedia Sveriges blogg: <https://wikimediasverige.wordpress.com/2017/07/07/domslut-krymper-det-offentliga-rummet-i-sverige/>

De flesta känner till Wikipedia, det fria uppslagsverket som är en av de tio mest besökta webbplatserna. Wikipedia finns på 295 språk och har över 44 miljoner artiklar totalt (2017) och har skapats helt och hållet av uppslagsverkets användare.

Vad de flesta inte känner till är att Wikipedia är helt ideellt. Wikipedia drivs av den icke-kommersiella organisationen Wikimedia Foundation. Runt om i världen har det bildats stödföreningar för att hjälpa till att utbilda och upplysa människor på deras eget språk om Wikimedia Foundations olika projekt. Wikimedia Sverige är en av dessa och arbetar i Sverige för att göra kunskap fritt tillgängligt för alla människor.

Kontaktpersoner

John Andersson

Presskontakt

Verksamhetschef

Wikimedia Sverige

John.andersson@wikimedia.se

0733965189